«Қазақстанның
инвестициялық қоры» АҚ

2020 жылғы 30 маусымда аяқталған
алты ай үшін
шоғырландырылған аралық
қысқартылған қаржылық
ақпаратқа ескертпелер

Мазмұны

Шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық ақпаратты шолып тексеру бойынша тәуелсіз аудиторлардың қорытындысы

Пайда немесе шығын және өзге де жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған аралық қысқартылған есеп 5

Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған аралық қысқартылған есеп 6

Ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған аралық қысқартылған есеп 7

Меншікті капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған аралық қысқартылған есеп 8-9

2020 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай үшін 10-31

«КПМГ Аудит» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі
Қазақстан, A25D6T5, Алматы, Достық даңғылы, 180,
Тел.: +7 (727) 298-08-98

Товарищество с ограниченной ответственностью «КПМГ Аудит»
Казахстан, A25D6T5, Алматы, пр. Достык, 180, E-mail: company@kpmg.kz

Шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық ақпаратты шолып тексеру бойынша тәуелсіз аудиторлардың қорытындысы

«Қазақстанның инвестициялық қоры» АҚ басшылығы мен Директорлар кеңесіне

Кіріспе

Біз қоса беріліп отырған 2020 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша «Қазақстанның инвестициялық қоры» АҚ мен оның еншілес кәсіпорнының (бұдан әрі бірлесіп «Топ» деп аталатын) қаржылық жағдайы туралы шоғырландырылған аралық қысқартылған есебіне және көрсетілген күнге аяқталған алты айдағы пайда немесе шығын және өзге жиынтық кіріс, меншікті капиталдағы өзгерістер және ақша қаражатының қозғалысы туралы тиісті шоғырландырылған аралық қысқартылған есептерге, сондай-ақ шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық ақпаратқа ескертпелерге (бұдан әрі «шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық ақпарат») шолу тексеруін жүргіздік. Топ басшылығы «Аралық қаржылық есептілік» 34 (IAS) халықаралық қаржылық есептілік стандартына сәйкес осы шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық ақпаратты дайындауға және ұсынуға жауапты болады. Біздің жауапкершілігіміз біз жүргізген шолу тексерісі негізінде осы шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржы ақпаратына қатысты қорытынды білдіруден тұрады.

Шолу тексерісінің көлемі

Біз 2410 «Ұйымның тәуелсіз аудиторы жүзеге асыратын аралық қаржылық ақпаратты шолуды тексеру» халықаралық стандартына сәйкес шолу тексеруін жүргіздік. Шолу тексеруі негізінен қаржылық және бухгалтерлік есеп мәселелеріне жауап беретін қызметкерлерге, сондай-ақ аналитикалық және басқа да шолу рәсімдеріне сұраныстарды жіберуден тұрады. Шолу тексеруі Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілетін аудитпен салыстырғанда жұмыс көлемінің едәуір аз болуын болжайды, соның салдарынан аудит барысында анықталуы мүмкін барлық елеулі мән-жайлар туралы бізге белгілі болғанына сенім алуға мүмкіндік бермейді. Тиісінше, біз аудиторлық пікір білдірмейміз.

«КПМГ Аудит» ЖШС, Қазақстанда тіркелген жауапкершілігі шектеулі серіктестік, Швейцария заңнамасы бойынша тіркелген KPMG International Cooperative (“KPMG International”) қауымдастығына кіретін KPMG тәуелсіз фирмалар желісінің мүшесі.

ТОО «КПМГ Аудит», компания, зарегистрированная в соответствии с законодательством Республики Казахстан, член сети независимых фирм KPMG, входящих в ассоциацию KPMG International Cooperative (“KPMG International”), зарегистрированную по законодательству Швейцарии.

Қорытынды

Жүргізілген шолу тексеруінің нәтижелері бойынша біз қоса беріліп отырған 2020 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша және көрсетілген күнге аяқталған алты айдағы шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық ақпарат «Аралық қаржылық есептілік» 34 (IAS) халықаралық қаржылық есептілік стандартына сәйкес барлық елеулі аспектілерде дайындалмаған деп пайымдауға негіз беретін фактілерді таппадық.

Урдабаева А. А.
«КПМГ Аудит» ЖШС сенім білдірілген өкілі (аудит бойынша серіктес)
Алматы, Қазақстан Республикасы

2020 жылғы 3 тамыз

мың теңге	**Ескертпе**	**Аудиттелмеген 2019 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айға**	**Аудиттелмеген 2019 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айға**
Жалғасатын қызмет			
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып есептелген пайыздық кірістер	4	1,536,841	3,398,348
Өзге пайыздық кірістер	4	34,309	35,961
Пайыздық шығыстар	4	(1,026,024)	(990,607)
Таза пайыздық кіріс		**545,126**	**2,443,702**
Бағамдық айырмадан түсетін таза пайда		102,650	26,355
Өзгерістері кезең ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдарымен операциялардан түсетін таза пайда		10,667	12,540
Жалға беруден түсетін кіріс		12,917	9,765
Өзге кірістер	5	770,422	289,816
Өзге шығыстар	5	(577,017)	(244,852)
Операциялық кірістер		**864,765**	**2,537,326**
Борыштық қаржы активтері бойынша кредит шығындары	6	(452,805)	(2,245,688)
Қаржылық кепілдік шарты бойынша құнсызданудан болған шығындар		-	(1,518,913)
Жалпы шаруашылық және әкімшілік шығыстар		(610,531)	(712,822)
Салық салынғанға дейінгі шығын		**(198,571)**	**(1,940,097)**
Табыс салығы бойынша шығыс	7	(88,504)	(136,970)
Жалғасатын қызметтен болған шығын		**(287,075)**	**(2,077,067)**
Тоқтатылған қызмет			
Тоқтатылған қызметтен түскен пайда (табыс салығын шегергенде)		-	49,430
Кезең ішіндегі шығын		**(287,075)**	**(2,027,637)**
Өзге жиынтық кіріс			
Табыс салығын шегергенде қайта сыныпталған немесе кейіннен пайда не шығын құрамына қайта сыныпталуы мүмкін баптар:			
Әділ құнның өзгеру резерві:			
- әділ құнның таза өзгеруі		(58,573)	19,246
Табыс салығын шегергендегі кезең ішіндегі өзге жиынтық (шығын)/кіріс		**(58,573)**	**19,246**
Кезең ішіндегі жалпы жиынтық шығын		**(345,648)**	**(2,008,391)**

5-31-беттерде ұсынылған шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық ақпаратты Басқарма 2020 жылғы 3 тамызда бекітті және басшылық атынан оған қол қойды:

Сәкішев Е. Р.	Төлегенова Б.Ж.
Басқарма Төрағасы	*Бас бухгалтер*

Пайда немесе шығын және өзге жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған аралық қысқартылған есептің көрсеткіштерін осы шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық ақпараттың ажырамас бөлігі болып табылатын 10-31-беттерде ұсынылған ескертулермен жиынтықта қараған жөн.

мың теңге	**Ескерт-пе**	**30 маусымда аудиттелме алты айға**	**31 желтоқсан алты айға**
АКТИВТЕР			
Ақша қаражаты және оның баламалары	8	441,689	1,327,535
Банктердегі шоттар мен депозиттер	9	14,330,765	11,507,424
Инвестициялық бағалы қағаздар		12,930,005	12,421,790
- *ауыртпалық салынған*		*8,647,916*	*8,188,150*
- *ауыртпалығы жоқ*		*4,282,089*	*4,233,640*
Қарыздар бойынша талап ету құқықтары	10	1,475,717	1,490,288
Ұзақ мерзімді дебиторлық берешек	11	11,942,357	12,221,807
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер	12	16,179,467	16,883,860
Ағымдағы салық активтері		343,151	326,481
Өзге активтер		420,536	354,441
Жалғасатын қызметтен активтердің барлығы		**58,063,687**	**56,533,626**
Тоқтатылған қызметтен активтердің барлығы		**12,605**	**12,605**
Активтердің жиыны		**58,076,292**	**56,546,231**
МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ			
Кредиттер және өзге қарыздар		23,784,248	22,346,686
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері		1,824,154	1,802,681
Шартты міндеттемелер бойынша резерв		17,575,816	17,000,000
Сауда және өзге кредиторлық берешек		282,199	441,341
Жалғасатын қызметтен міндеттемелердің барлығы		**43,466,417**	**41,590,708**
Тоқтатылған қызметтен міндеттемелердің барлығы		**29,969**	**29,969**
Міндеттемелердің жиыны		**43,496,386**	**41,620,677**
МЕНШІКТІ КАПИТАЛ			
Акционерлік капитал	13	61,112,000	61,112,000
Эмиссиялық кіріс		7,412,246	7,412,246
Қосымша төленген капитал		20,577,324	20,577,324
Бағалы қағаздардың әділ құнының өзгеру резерві		(634,215)	(575,642)
Жинақталған тапшылық		(73,887,449)	(73,600,374)
Меншікті капиталдың жиыны		**14,579,906**	**14,925,554**
Міндеттемелер мен меншікті капиталдың		**58,076,292**	**56,546,231**

Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған аралық қысқартылған есептің көрсеткіштерін осы шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық ақпараттың ажырамас бөлігі болып табылатын 10-31-беттерде ұсынылған ескертулермен бірге қараған жөн.

мың теңге	Аудиттелмеген, туралы есеп	Аудиттелмеген, қысқартылған есеп
ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ		
Алынған пайыздық кірістер	880,772	629,865
Жалға беруден алынған кіріс	26,320	18,006
Алынған өзге кірістер	181,398	14,219
Төленген өзге жалпы шаруашылық және әкімшілік шығыстар	(669,655)	(734,810)
Операциялық активтердің (ұлғаюы)/азаюы		
Банктердегі шоттар мен депозиттер	(2,842,304)	(666,742)
Өзгерістері кезең ішіндегі пайданың немесе залалдың	81,271	-
құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдарын сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер	10,667	12,000
Өзгерістері кезең ішінде пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	30,879	24,397
Ұзақ мерзімді дебиторлық берешек	1,585,059	1,201,694
Өзге активтер	(132,899)	(278,088)
Табыс салығын төлегенге дейінгі операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза	**(848,492)**	**220,541**
Төленген табыс салығы	(83,701)	(73,898)
Операциялық қызметке/қызметтен ақша қаражатын (пайдалану)/түсуі	**(932,193)**	**146,643**
ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ		
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді сатып алу	(14,831)	(15,900)
Инвестициялық қызметте ақша қаражатын пайдалану	**(14,831)**	**(15,900)**
ҚАРЖЫ ҚЫЗМЕТІНЕН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ		
Кредиттерді және басқа қарыз қаражатын өтеу	-	(681,570)
Қаржы қызметінде ақша қаражатын пайдалану	**-**	**(681,570)**
Ақша қаражатының және оның баламаларының таза азаюы	**(947,024)**	**(550,827)**
Айырбастау бағамдары өзгерістерінің ақша қаражатына және оның баламаларына әсері	61,178	(8,941)
Кезең басындағы ақша қаражаты және оның баламалары	1,327,535	1,435,697
Кезең соңындағы ақша қаражаты және оның баламалары	**441,689**	**875,929**

Ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған аралық қысқартылған есептің көрсеткіштерін осы шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық ақпараттың ажырамас бөлігі болып табылатын 10-31-беттерде ұсынылған ескертулермен бірге қараған жөн.

мың теңге	Акционерлік капитал	Эмиссиялық кіріс	Қосымша төленген капитал	Бағалы қағаздардың әділ құнының өзгеру резерві	Жинақталған тапшылық	Барлығы
2019 жылғы 1 қаңтарға қалдық	**61,112,000**	**7,412,246**	**20,569,334**	**(522,100)**	**(52,136,673)**	**36,434,807**
Жалпы жиынтық кіріс						
Кезең ішіндегі залал, аудиттелмеген	-	-	-	-	(2,027,637)	(2,027,637)
Өзге жиынтық кіріс						
Қайта жіктелген немесе кейіннен пайда немесе шығын құрамына қайта жіктелуі мүмкін баптар:						
Бағалы қағаздардың әділ құнының таза өзгеруі, аудиттелмеген	-	-	-	19,246	-	19,246
Өзге жиынтық кірістің жиыны, аудиттелмеген	**-**	**-**	**-**	**19,246**	**-**	**19,246**
Кезең ішіндегі жалпы жиынтық шығыс, аудиттелмеген	**-**	**-**	**-**	**19,246**	**(2,027,637)**	**(2,008,391)**
Капитал құрамында тікелей көрсетілген меншік иелерімен операциялар						
Шарттары Бас компаниямен айқындалған құралдар бойынша дисконт	-	-	200,278	-	-	200,278
Акционерлерге дивидендтер	-	-	-	-	(337,202)	(337,202)
Меншік иелерімен операциялардың жиыны	**-**	**-**	**200,278**	**-**	**(337,202)**	**(136,924)**
2019 жылғы 30 маусымға қалдық, аудиттелмеген	**61,112,000**	**7,412,246**	**20,769,612**	**(502,854)**	**(54,501,512)**	**34,289,492**

Меншікті капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған аралық қысқартылған есептің көрсеткіштерін осы шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық ақпараттың ажырамас бөлігі болып табылатын 10-31-беттерде ұсынылған ескертулермен жиынтықта қарау керек.

мың теңге	**Акционерлік капитал**	**Эмиссиялық кіріс**	**Қосымша төленген капитал**	**Бағалы қағаздардың әділ құнының өзгеру резерві**	**Жинақталған тапшылық**	**Барлығы**
2020 жылғы 1 қаңтарға қалдық	**61,112,000**	**7,412,246**	**20,577,324**	**(575,642)**	**(73,600,374)**	**14,925,554**
Жалпы жиынтық кіріс						
Кезең ішіндегі залал, аудиттелмеген	-	-	-	-	(287,075)	(287,075)
Өзге жиынтық кіріс						
Табыс салығын шегергенде қайта сыныпталған немесе кейіннен пайда не шығын құрамына қайта сыныпталуы мүмкін баптар:						
Бағалы қағаздардың әділ құнының таза өзгеруі, аудиттелмеген	-	-	-	(58,573)	-	(58,573)
Өзге жиынтық шығынның жиынтығы, аудиттелмеген	**-**	**-**	**-**	**(58,573)**	**-**	**(58,573)**
Кезең ішіндегі жалпы жиынтық шығыс, аудиттелмеген	**-**	**-**	**-**	**(58,573)**	**(287,075)**	**(345,648)**
2020 жылғы 30 маусымға қалдық, аудиттелмеген	**61,112,000**	**7,412,246**	**20,577,324**	**(634,215)**	**(73,887,449)**	**14,579,906**

Меншікті капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған аралық қысқартылған есептің көрсеткіштерін осы шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық ақпараттың ажырамас бөлігі болып табылатын 10-31-беттерде ұсынылған ескертулермен жиынтықта қарау керек.

1 Есеп беруші кәсіпорын

(а) Ұйымдастыру құрылымы және қызметі

Ұсынылған шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық ақпарат «Қазақстанның инвестициялық қоры» АҚ-ның (бұдан әрі - Қор)
һжәне оның еншілес кәсіпорнының (бұдан әрі бірлесіп «Топ» деп аталатын) қаржылық ақпаратын қамтиды.

Қор Қазақстан Республикасында акционерлік қоғам ретінде 2003 жылғы 30 мамырда құрылды. Қордың негізгі қызметі экономиканың белгілі бір салаларына инвестицияларды жүзеге асыру арқылы Қазақстан Республикасының индустриялық-инновациялық даму стратегиясын іске асыруға жәрдемдесу болып табылады. 2013 жылдан бастап Қордың негізгі қызметі «Қазақстанның Даму Банкі» АҚ (бұдан әрі – «ҚДБ») құнсызданған қарыздарын сатып алуды және оларды одан әрі басқаруды қамтиды.

Қордың жалғыз акционері «Бәйтерек» ұлттық басқарушы холдинг» АҚ болып табылады
(бұдан әрі - «Бас компания»). Топ үшін түпкілікті бақылаушы тарап Қазақстан Республикасының Үкіметі болып табылады, ол Топтың қызметін өз қалауы бойынша және өз мүддесі үшін бағыттауға құқылы.

Қордың заңды мекенжайы: Қазақстан Республикасы, 010000, Нұр-Сұлтан қаласы, Мәңгілік Ел даңғылы, 55А.

Қордың еншілес кәсіпорны:

	Меншік үлесі		
Атауы	**Аудиттелмеген 2020 жылғы 30 маусым**	**2019 жылғы 31 желтоқсан**	**Негізгі пайдалану**
«Capital Logistics» ЖШС	100%	100%	Тоқыма қызметтері өнеркәсіп

(б) Қазақстанда шаруашылық қызметті жүзеге асыру шарттары

Топтың қызметі негізінен Қазақстанда жүзеге асырылады. Тиісінше, Топтың бизнесіне дамушы нарықтың ерекшеліктері тән Қазақстанның экономикасы мен қаржы нарықтары әсер етеді. Құқықтық, салық және әкімшілік жүйелер дамуын жалғастыруда, алайда олардың талаптарын түсіндірудің екіұштылық тәуекелімен ұштасады, олар басқа да заңдық және фискалдық кедергілермен бірге Қазақстанда бизнес жүргізетін кәсіпорындар үшін қосымша проблемалар туғызады. COVID-19 коронавирусының пандемиясына және оның салдарына, атап айтқанда, жалпы карантиндік шаралардың енгізілуіне, мұнай бағасының құлдырауына және ұлттық валюта бағамының әлсіреуіне байланысты Топ Бас компанияға тоқсан сайынғы негізде сыртқы конъюнктураның Топтың қаржылық және тәуекелдік көрсеткіштеріне ықтимал теріс әсері бөлігіндегі өзекті жағдай жөнінде ақпарат береді. Ұсынылған шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық ақпарат басшылықтың Қазақстандағы бизнесті жүргізу жағдайларының Топтың қызметі мен қаржылық жағдайына қандай әсер ететініне көзқарасын көрсетеді. Болашақ экономикалық жағдайлардың нақты әсері олардың басшылығының бағалауынан өзгеше болуы мүмкін.

2 Шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржы ақпаратын құрастыру қағидаттары

(а) ХҚЕС сәйкестігі туралы мәлімдеме

Қоса беріліп отырған шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық ақпарат «Аралық қаржылық есептілік» ХҚЕС (IAS) 34-ке сәйкес дайындалды және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша және көрсетілген күнге аяқталған жыл үшін Топтың қаржылық есептілігімен бірге қаралуы тиіс («соңғы жылдық қаржылық есептілік»).

Ол ХҚЕС-қа сәйкес қаржылық есептіліктің толық жиынтығын ұсыну үшін ашылуы қажет барлық ақпаратты қамтымайды. Алайда, жекелеген түсіндірме ескертпелер соңғы жылдық қаржылық есептілік шығарылған кезден бастап болған Топтың қаржылық жағдайындағы өзгерістерді және оның қаржылық нәтижелерін түсіну үшін қажетті оқиғалар мен операцияларды түсіндіру мақсатында енгізілген.

(б) Қаржылық көрсеткіштерді бағалау қағидаттары

Шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық ақпарат пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдарын және өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздарды қоспағанда, нақты шығындар бойынша есепке алу қағидатына сәйкес дайындалды.

(в) Функционалдық валюта және есептілікті ұсыну валютасы

Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы қазақстандық теңге (бұдан әрі «теңге») болып табылады. Қазақстандық теңгені Топ басшылығы функционалдық валюта ретінде таңдап алды, себебі қазақстандық теңге Қор және оның еншілес кәсіпорындары жүргізетін операциялардың экономикалық мәнін және оның қызметіне әсер ететін мән-жайларды ең жақсы түрде көрсетеді. Қазақстандық теңге сондай-ақ осы шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық ақпараттың деректерін ұсыну валютасы болып табылады.

Шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық ақпараттың барлық деректері бүтін мың теңгеге дейінгі дәлдікпен дөңгелектенеді.

(г) Кәсіби пайымдауларды, есептік бағалаулар мен жорамалдарды пайдалану

Шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық ақпаратты дайындау басшылықтың есеп саясатының ережелері қалай қолданылатынына және активтер, міндеттемелер, кірістер мен шығыстар қандай сомаларда көрсетілетініне әсер ететін кәсіби пайымдауларды, жорамалдар мен есептік бағаларды пайдалануын талап етеді. Нақты нәтижелер осы бағалаулардан өзгеше болуы мүмкін.

Топтың есеп саясатын қолдану кезінде басшылық қалыптастырған неғұрлым маңызды пайымдаулар және есеп айырысу бағаларына қатысты белгісіздіктің негізгі көздері 10-ескертпеде, 11-ескертпеде, 12-ескертпеде және 17(а)-ескертпеде сипатталған маңызды пайымдаулар мен жол берулерді қоспағанда, соңғы жылдық қаржылық есептілікте сипатталғанға ұқсас.

3 Есеп саясатының негізгі ережелері

Осы шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық ақпаратты жасау кезінде Топ 2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін шоғырландырылған қаржылық есептілікті жасау кезінде қолданылатын есеп саясатының негізгі қағидаттарын пайдаланды.

Бірқатар жаңа стандарттар мен стандарттарға түзетулер 2020 жылғы 1 қаңтардан кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді, олар Топтың шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық ақпаратына айтарлықтай әсер еткен жоқ:

- *ХҚЕС стандарттарындағы қаржылық есептіліктің тұжырымдамалық негіздеріне сілтемелерге түзетулер;*

- *Бизнесті анықтау (ХҚЕС (IFRS) 3 түзетулері);*
- *«Елеулі» ұғымының анықтамасы (ХҚЕС (IAS) 1 және ХҚЕС (IAS) 8 түзетулері);*
- *«Сақтандыру шарттары» ХҚЕС 17 (IFRS);*
- *Базалық пайыздық мөлшерлемелерді реформалау (ХҚЕС (IFRS) 9, ХҚЕС (IAS) 39 және ХҚЕС (IFRS) 7 түзетулері).*

4 Таза пайыздық кіріс

мың теңге	**Аудиттелмеген 2019 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айға**	**Аудиттелмеген 2019 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айға**
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып есептелген пайыздық кірістер		
Қарыздар бойынша талап ету құқықтары	325,102	2,205,161
Банктердегі шоттар мен депозиттер	567,318	497,267
Ұзақ мерзімді дебиторлық берешек	367,771	431,186
Бағалы қағаздарға инвестициялар	276,650	264,734
	1,536,841	**3,398,348**
Өзге пайыздық кірістер		
Пайда немесе шығын арқылы әділ құнды бойынша ескерілетін бағалы қағаздарға инвестициялар	34,309	35,961
	34,309	**35,961**
Пайыздық шығыстар		
Кредиттер және өзге қарыздар	(1,026,024)	(990,607)
	(1,026,024)	**(990,607)**
Таза пайыздық кіріс	**545,126**	**2,443,702**

5 Өзге кірістер мен шығыстар

мың теңге	**Аудиттелмеген 2019 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айға**	**Аудиттелмеген 2019 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айға**
Ұзақ мерзімді активтерді сатудан түсетін пайда, сатуға арналған (11-ескертпе)	531,246	173,037
Атқарушылық іс жүргізу бойынша кірістер	76,865	3,287
Сыйақыны және әкімшілік шығыстарды өтеу	58,443	84,199
Сенімгерлік басқару бойынша кірістер	56,829	-
Қысқа мерзімді дебиторлық берешек бойынша резервті қалпына келтіру	14,333	-
Өзге активтерді сатудан түскен пайда	-	16,646
Өзге кірістер	32,706	12,647
Өзге кірістер жиыны	**770,422**	**289,816**
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтерді сатудан болатын залал	-	(3,823)
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтердің құнсыздануы	-	(117,200)
Келтірілген шығыстарды өтеу	-	(123,829)
Шартты міндеттемелер бойынша резерв (14(б)-ескертпе))	(575,816)	-
Өзге шығыстар	(1,201)	-
Өзге шығыстар жиыны	**(577,017)**	**(244,852)**

6 Борыштық қаржы активтері бойынша кредит шығындары

мың теңге	Аудиттелмеген 2019 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айға	Аудиттелмеген 2019 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айға
Қарыздар бойынша талап ету құқықтары (10-ескертпе)	(302,829)	(1,779,308)
Ұзақ мерзімді дебиторлық берешек (11-ескертпе)	(278,192)	(464,992)
Инвестициялық бағалы қағаздар	147,677	(15,124)
Банктердегі шоттар мен депозиттер (9-ескертпе)	(19,461)	13,736
	(452,805)	**(2,245,688)**

7 Табыс салығы бойынша шығыс

мың теңге	Аудиттелмеген, 2020 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айға	Аудиттелмеген, 2019 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айға
Ағымдағы табыс салығы бойынша шығыс	(67,031)	(39,464)
Бағалау резервінің уақытша айырмалары мен өзгерістерінің туындауы мен қалпына келтірілуі салдарынан кейінге қалдырылған салық активтері/кейінге қалдырылған салық міндеттемелері шамасының өзгеруі	(21,473)	(97,506)
	(88,504)	**(136,970)**

Ағымдағы және кейінге қалдырылған салықтың қолданылатын мөлшерлемесі 20% құрайды.

Пайдаға салынатын салық бойынша шығыс аралық есепті кезең үшін салық салуға дейінгі пайданың (шығынның) көрсеткішін осы аралық кезеңде толық сомада танылған белгілі бір объектілердің салық әсеріне түзетумен басшылықтың бүкіл қаржы жылы үшін пайдаға салынатын салықтың орташа өлшемді жылдық мөлшерлемесін ең жақсы бағалауына тең мөлшерлемеге көбейту жолымен айқындалған сомада танылады.

Осылайша, шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық есептіліктегі тиімді салық мөлшерлемесі басшылықтың жылдық шоғырландырылған қаржылық есептілік үшін тиімді салық мөлшерлемесін бағалауынан өзгеше болуы мүмкін.

8 Ақша қаражаты және оның баламалары

мың теңге	Аудиттелмеген 2020 жылғы 30 маусым	2019 жылғы 31 желтоқсан
Банктердегі ағымдағы шоттардағы ақша қаражаты		
- BBB- бастап BBB+ дейінгі кредиттік рейтингі бар	9,781	1,048,450
- BB- бастап BB+ дейінгі кредиттік рейтингі бар	431,908	279,085
Банктердегі ағымдағы шоттардағы ақша қаражатының жиыны	**441,689**	**1,327,535**

Кредиттік рейтинг деп Standard and Poor's, Fitch Ratings, Moody's Investors Service агенттіктерінің шетел валютасындағы ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі түсініледі.

9 Банктердегі шоттар мен депозиттер

	2020 жылғы 30 маусым (аудиттелмеген)		
мың теңге	**1-кезең 12 айлық күтілетін**	**3-кезең Күтілетін кредиттік кредиттік-құнсызданған болып табылатын активтер бойынша барлық мерзім кредиттік шығындар**	**Барлығы**
Банктердегі шоттар мен депозиттер			
- BBB- бастап BBB+ дейін кредиттік рейтингі бар	10,191,250	-	10,191,250
- BB- бастап BB+ дейінгі кредиттік рейтингі бар	4,163,877	-	4,163,877
- D кредиттік рейтингі бар	-	586,714	586,714
	14,355,127	**586,714**	**14,941,841**
Шығындарға арналған бағалау резерві	**(24,362)**	**(586,714)**	**(611,076)**
Банктердегі шоттар мен депозиттердің жиыны	**14,330,765**	**-**	**14,330,765**

	2019 жылғы 31 желтоқсан		
мың теңге	**1-кезең 12 айлық күтілетін кредиттік бағалау резерві**	**3-кезең Кредиттік-құнсызданған болып табылатын активтер бойынша бүкіл мерзімге күтілетін кредиттік шығындар**	**Барлығы**
Банктердегі шоттар мен депозиттер			
- BBB- бастап BBB+ дейінгі кредиттік рейтингі бар	10,191,250	-	10,191,250
- BB- бастап BB+ дейінгі кредиттік рейтингі бар	1,321,075	-	1,321,075
- D кредиттік рейтингі бар	-	586,714	586,714
	11,512,325	**586,714**	**12,099,039**
Шығындарға арналған бағалау резерві	**(4,901)**	**(586,714)**	**(591,615)**
Банктердегі шоттар мен депозиттердің жиыны	**11,507,424**	**11,507,424**	**-**

2020 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішіндегі банктердегі шоттар мен депозиттер бойынша шығындарға бағалау резерві қалдықтарының өзгеруі төменде берілген:

	2020 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай үшін (аудиттелмеген)		
мың теңге	**1-кезең 12 айлық күтілетін кредиттік бағалау резерві**	**3-кезең Күтілетін кредиттік кредиттік-құнсызданған болып табылатын активтер бойынша барлық кредиттік шығындар**	**Жиыны**
Банктердегі шоттар мен депозиттер			
Кезең басындағы қалдық	4,901	586,714	591,615
Бағалау резервінің шығынға таза өзгеруі	19,461	-	19,461
2020 жылғы 30 маусымға қалдық	**24,362**	**586,714**	**611,076**

2019 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішіндегі банктердегі шоттар мен депозиттер бойынша шығындарға бағалау резерві қалдықтарының өзгеруі төменде берілген:

	2019 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде (аудиттелмеген)		
мың теңге	**1-кезең 12 айлық күтілетін кредиттік бағалау резерві**	**3-кезең Күтілетін кредиттік кредиттік-құнсызданған болып табылатын активтер бойынша барлық кредиттік шығындар**	**Жиыны**
Банктердегі шоттар мен депозиттер			
Кезең басындағы қалдық	16,000	586,714	602,714
Бағалау резервінің шығынға таза өзгеруі	(13,736)	-	(13,736)
2019 жылғы 30 маусымға қалдық	**2,264**	**586,714**	**588,978**

2020 жылғы 30 маусымдағы және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың «Delta Bank» АҚ-да депозиті болды, ол бойынша Топ 100% немесе 586,714 мың теңге мөлшерінде құнсыздануды таныды, себебі Топ басшылығы осы активтерден ақша қаражатының болашақ ағындарын күтпейді.

Банктердегі шоттар мен депозиттердің шоғырлануы

2020 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша Топ өз капиталының 10%-ынан асатын шоттары мен депозиттері бір банкті (2019 жылғы 31 желтоқсан: бір банк) иеленеді. Көрсетілген контрагенттің шоттары мен депозиттері бойынша қалдықтардың жиынтық көлемі 2020 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша 10,191,250 мың теңгені құрайды (2019 жылғы 31 желтоқсан:
10,191,250 мың теңге).

10 Қарыздар бойынша талап ету құқықтары

мың теңге	**30 маусымда аудиттелмеген алты айға**	**31 желтоқсан алты айға**
Мерзімі өткізілді және құнсызданды:		
Қарыздар бойынша талап ету құқықтары	4,169,070	3,917,657
Құнсыздануға арналған резерв	(2,693,353)	(2,427,369)
Қарыздар бойынша таза талап ету құқықтары	**1,475,717**	**1,490,288**

Қарыздар бойынша құқықтардың құнсыздануынан болған шығындарды жабуға арналған резервтің қозғалысы келесі тәсілмен берілген:

мың теңге	**2020 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айға**	**2019 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айға**
Жағдай бойынша құнсыздануға арналған резервтің шамасы кезеңнің басы	(2,427,369)	(11,343,059)
Құнсыздануға резервті таза есептеу (6-ескертпе), аудиттелмеген	(302,829)	(1,779,308)
Активтердің бір бөлігін алу нәтижесінде күтілетін кредиттік шығындарды есептен шығару	36,845	4,857,745
Жағдай бойынша құнсыздануға арналған резервтің шамасы кезеңнің соңы, аудиттелмеген	**(2,693,353)**	**(8,264,622)**

9 ХҚЕС (IFRS) сәйкес талап ету құқықтарының қоржыны бастапқы тану кезінде кредиттік-құнсызданған қаржы активтеріне (POCI-активтер) жатқызылды.

Алып қойылған қамтамасыз ету

2020 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде Топ «Kazakhstan Rubber Recycling» жобасы бойынша берешекті өтеу есебіне жылжымалы мүлік (крандар) түрінде жалпы сомасы 15,222 мың теңгеге активтерді алып қойды.

2020 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша Топтың баланстық құны меншікті капиталдың 10%-ынан асатын қарыз алушылары немесе байланысты қарыз алушылар топтары жоқ (2019 жылғы 31 желтоқсан: жоқ).

Сатып алынған қарыздар бойынша талап ету құқықтарына қатысты негізгі жол берулер мен пайымдаулар туралы ақпарат 17(а)-ескертпеде ашылған.

11 Ұзақ мерзімді дебиторлық берешек

мың теңге	**Аудиттелмеген 2020 жылғы 30 маусым**	**2019 жылғы 31 желтоқсан**
«Silicon Mining» ЖШС және «Silicium Kazakhstan» ЖШС қатысу үлестерін сатудан дебиторлық берешек - «Тау-Кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» АҚ	6,361,870	6,172,538
«Bio Operations» ЖШС-ға қатысу үлесін және бұрын «Биохим» ЖШС-ға ертеректе тиесілі - «BIOLINE KZ» ЖШС мүлкін сатудан дебиторлық берешек	3,152,854	3,288,993
«Азия Керамик» ЖШС қатысу үлесін сатудан дебиторлық берешек - «Зерде» ЖШС	1,255,834	1,433,972
«Актобестройиндустрия» АҚ сатудан дебиторлық берешек - «Фотон» ЖШС	799,575	829,183
Мақта тазалау жабдығын сатудан түскен дебиторлық Смирновского элеватора - Рахимов Д.Р.*	580,361	-
«Paragon Development» ЖШС, «Астана-Контракт» ЖШС және «PD Logistics» ЖШС қатысу үлестерін сатудан дебиторлық берешек - «ALG Company» ЖШС	515,550	561,555
«Қазақстан Инвест Көмір» АҚ сатудан түскен дебиторлық берешек - «ЭнергоИнвестТрейд» ЖШС	429,212	422,630
Мақта тазалау жабдығын сатудан түскен дебиторлық «Қиялы элеваторы» ЖШС	410,429	617,649
«ЛАД» ЖШС-ға қатысу үлесін сатудан дебиторлық берешек - «Талды Сервис» ЖШС	145,000	155,000
«Жаңа Бас» ЖШС мүлкін сатудан дебиторлық берешек - «AizetFarms» ЖШС**	115,000	-
Мақта тазалау жабдығын сатудан түскен дебиторлық берешек -	-	266,423
Мақта тазалау жабдығын сатудан түскен дебиторлық ЖК «Индира»	-	19,000
	13,765,685	**13,766,943**
Шығындарға арналған бағалау резерві	**(1,823,328)**	**(1,545,136)**
Ұзақ мерзімді дебиторлық берешектің жиыны	**11,942,357**	**12,221,807**

* 2020 жылғы сәуірде 93.946% мөлшерінде Қордың «Элеватор Смирновский» ЖШС («Настюша» КТ) капиталындағы қатысу үлесін өткізу нысанында Топ пен Д.Р. Рахимов арасында сатып алу-сату шарты жасалды. Мәміле сомасы 1,020,482 мың теңгені құрады. Сатып алушы сатып алу құнын 2023 жылдың 28 ақпанына дейін төлейді. Бастапқы тану кезінде номиналды құны 1,020,482 мың теңге дебиторлық берешек 18% есептік нарықтық мөлшерлемені пайдалана отырып, шарт бойынша төлемдерді дисконттау арқылы 818,328 мың теңге әділ құны бойынша танылды. Өтемақының әділ құнының мүліктің теңгерімдік құнынан асып кетуі 427,861 мың теңге мөлшерінде өзге кірістер құрамында танылды.

** 2020 жылғы наурызда Топ пен «Aizetfarms» ЖШС арасында бұрын «Жаңа бас» ЖШС-ға тиесілі «АҚ-бас» агрофермасын сату нысанында сатып алу-сату шарты жасалды. Мәміленің жалпы бағасы 167,000 мың теңгені құрады. Сатып алушы сатып алу құнын 2020 жылдың 20 желтоқсанына дейін төлейді. Өтемақының әділ құнының мүліктің баланстық құнынан асып кетуі басқа кірістер құрамында 63,668 мың теңге мөлшерінде танылды.

*** 2019 жылғы қаңтарда Топ пен «AGRIMER» ЖШС арасында бұрын «Булаев элеваторы» ЖШС-ға («Настюша» КТ) тиесілі мүлікті сату нысанында сатып алу-сату шарты жасалды. Мәміленің жалпы бағасы ҚҚС есебімен 1,605,456 мың теңгені құрады. Сатып алушы сатып алу бағасын 2021 жылдың 28 ақпанына дейін төлейді. Номиналды құны 807,801 мың теңге дебиторлық берешекті бастапқы тану кезінде 13.2% есептік нарықтық мөлшерлемені пайдалана отырып, шарт бойынша төлемдерді дисконттау арқылы 710,666 мың теңге сомасында әділ құн бойынша танылды. 2020 жылдың ақпан айында «AGRIMER» ЖШС қалған берешегінің барлық сомасы мерзімінен бұрын өтелді. Амортизацияланбаған дисконтты қалпына келтіруден түскен 25,878 мың теңге мөлшеріндегі кіріс өзге кірістердің құрамында танылды.

2020 жылдың мамыр айында Топ пен «Ерлан» ШҚ арасында бұрын «Богви» МК-ға тиесілі Бостандық АӨП сату нысанында сатып алу-сату шарты жасалды. Мәміленің жалпы сомасы 81,271 мың теңгені құрады. Өтемақының әділ құнының мүліктің теңгерімдік құнынан асып кетуі 39,717 мың теңге мөлшерінде өзге кірістер құрамында танылды.

	2020 жылғы 30 маусым (аудиттелмеген)			
мың теңге	**1-кезең 12-айлық күтілетін кредиттік бағалау резерві**	**2-кезең Кредиттік-құнсызданған болып табылмайтын активтер бойынша бүкіл мерзімге күтілетін кредиттік шығындар**	**3-кезең Кредиттік-құнсызданған болып табылатын активтер бойынша бүкіл мерзімге күтілетін кредиттік шығындар**	**Барлығы**
Кредиттік тәуекелдің ішкі рейтингі бар ***ұзақ мерзімді дебиторлық берешек***				
- кредиттік рейтингі бар BB+	6,361,870	-	-	6,361,870
- CCC- кредиттік рейтингімен	4,774,194	799,575	1,255,834	6,829,603
- кредиттік рейтингі бар D	-	-	574,212	574,212
Шығындарға арналған бағалау	**(728,384)**	**(226,076)**	**(868,868)**	**(1,823,328)**
Ұзақ мерзімді дебиторлық берешектің жиыны	**10,407,680**	**573,499**	**961,178**	**11,942,357**

Ұзақ мерзімді дебиторлық берешектің күтілетін кредиттік шығындарын бағалау кезінде негізгі жол берулер мен пайымдаулар туралы ақпарат 17(а)-ескертпеде ашылған.

мың теңге	2019 жылғы 31 желтоқсан			
	1-кезең 12-айлық күтілетін кредиттік бағалау резерві	**2-кезең Кредиттік-құнсызданған болып табылмайтын активтер бойынша бүкіл мерзімге күтілетін кредиттік шығындар**	**3-кезең Кредиттік-құнсызданған болып табылатын активтер бойынша бүкіл мерзімге күтілетін кредиттік шығындар**	**Барлығы**
*Кредиттік тәуекелдің ішкі рейтингі бар **ұзақ мерзімді дебиторлық берешек***				
- кредиттік рейтингі бар BB+	6,172,538	-	-	6,172,538
- кредиттік рейтингі бар CCC-	5,582,803	1,856,602	-	7,439,405
- кредиттік рейтингі бар D	-	-	155,000	155,000
Шығындарға арналған бағалау резерві	**(848,025)**	**(542,111)**	**(155,000)**	**(1,545,136)**
Ұзақ мерзімді дебиторлық берешектің жиыны	**10,907,316**	**1,314,491**	**-**	**12,221,807**

2019 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай бағалау резерві бағалау резерві қалдығының ұзақ мерзімді дебиторлық берешек шығынына өзгеруі төменде берілген:

мың теңге	2020 жылғы 30 маусым (аудиттелмеген)			
	1-кезең 12 айлық күтілетін кредиттік бағалау резерві	**2-кезең Кредиттік-құнсызданған болып табылмайтын активтер бойынша бүкіл мерзімге күтілетін кредиттік шығындар**	**3-кезең Кредиттік-құнсызданған болып табылатын активтер бойынша бүкіл мерзімге күтілетін кредиттік шығындар**	**Барлығы**
Ұзақ мерзімді дебиторлық берешек				
Кезең басындағы қалдық	848,025	542,111	155,000	1,545,136
2-кезеңге ауыстыру	(123,256)	123,256	-	-
3-кезеңге ауыстыру	-	(542,111)	542,111	-
Бағалау резервін шығынға таза өзгерту	3,615	171,757	102,820	278,192
Шығындарға арналған бағалау резерві	**728,384**	**295,013**	**799,931**	**1,823,328**

2019 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай бағалау резерві бағалау резерві қалдығының ұзақ мерзімді дебиторлық берешек шығынына өзгеруі төменде берілген:

	2019 жылғы 30 маусым (аудиттелмеген)			
мың теңге	**1-кезең 12 айлық күтілетін кредиттік бағалау резерві**	**2-кезең Кредиттік-құнсызданған болып табылмайтын активтер бойынша бүкіл мерзімге күтілетін кредиттік шығындар**	**3-кезең Кредиттік-құнсызданған болып табылатын активтер бойынша бүкіл мерзімге күтілетін кредиттік шығындар**	**Барлығы**
Ұзақ мерзімді дебиторлық берешек				
Кезең басындағы қалдық	807,337	27,382	-	834,719
3-кезеңге ауыстыру	-	(27,382)	27,382	-
Бағалау резервін шығынға таза өзгерту	207,374	-	257,618	464,992
Шығындарға арналған бағалау	**1,014,711**	**-**	**285,000**	**1,299,711**

12 Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер

мың теңге	**Аудиттелмеген 2020 жылғы 30 маусым**	**2019 жылғы 31 желтоқсан**
Textiles.kz мүлкі		6,762,656
«Іле картон-қағаз комбинаты» АҚ мүлкі	2,050,152	2,050,152
«ACIG» АҚ мүлкі	1,992,247	1,992,247
«Семей былғары-тері комбинаты» ЖШС мүлкі	1,235,710	1,235,710
«Kaz Rubber Recycling» АҚ мүлкі	1,005,407	990,185
«ILNO Group» ЖШС мүлкі	908,279	908,279
«Нимэкс» ЖШС мүлкі	742,824	742,824
«Азия Керамик» ЖШС мүлкі	384,216	384,216
«ХПК Петропавл-Астык» ЖШС мүлкі	357,581	357,581
«Южполиметалл» ӨК АҚ мүлкі	282,535	282,535
«Bogvi» ЖШС мүлкі	275,809	317,364
«ЛАД» ЖШС мүлкі	58,528	58,528
«Смирнов элеваторы» ЖШС мүлкі	-	592,621
«Жаңабас» ауылшаруашылық холдингі» ЖШС мүлкі мүлкі	-	85,439
Өзге	123,523	123,523
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтердің сатулар	**16,179,467**	**16,883,860**

Ұзақ мерзімді активтер - оның құны негізінен сату операциясы арқылы қалпына келтіріледі деп күтілетін және оны дереу сатуға болатын алынған мүлік.

2020 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде Топ «Kazakhstan Rubber Recycling» жобасы бойынша берешекті өтеу есебіне жылжымалы мүлік (крандар) түрінде жалпы сомасы 15,222 мың теңгеге активтерді алып қойды.

2020 жылдың бірінші жартыжылдығында Қор «Alliance» сауда-өнеркәсіптік корпорациясы» ЖШС-мен сенімгерлік басқару шартын жасасты, оған сәйкес «Textiles.kz» жобасы бойынша мүлікті сенімгерлік басқаруға берді: иіру және иіру-тоқу фабрикаларын 2022 жылғы 25 желтоқсанға дейінгі мерзімге. Аталған мүлікті сенімгерлік басқаруға берудің негізгі мақсаты Қордың өндірісті ұстауға, сауықтыруға және іске қосуға арналған шығыстарын қысқарту, сондай-ақ шамамен 580 жұмыс орнын құру болып табылады.

Қор сенімгерлік басқаруға берілген активтерді сатуға арналған ретінде жіктеуді жалғастыруда. ҚР Азаматтық кодексінің нормаларына сәйкес, сондай-ақ сенімгерлік басқару шартының талаптарына сәйкес Қор, мүліктің меншік иесі ретінде, сенімгерлік басқарушының төлем қабілетсіздігі белгілері болған жағдайда, сенімгерлік басқарушының шарт талаптарын орындамауы және заңнамада көзделген басқа да жағдайларда азаматтық заңнамада көзделген негіздер бойынша сенімгерлік басқару шартын бұзуға құқылы.

Қор басшылығы ХҚЕС (IFRS) 5 критерийлеріне сәйкес «сатуға арналған» санатындағы барлық ұзақ мерзімді активтер сыныптамасының сәйкестігіне тұрақты бағалау жүргізеді. 2020 жылғы маусымда Қор Басқармасы қажетті іс-шараларды кезең-кезеңімен сипаттай отырып, мүлікті өткізу жоспарын өзектендірді және бекітті.

Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтерге қатысты негізгі жол берулер мен пайымдаулар туралы ақпарат 17(а)-ескертпеде ашылған.

13 Меншікті капитал және резервтер

Акционерлік капитал және қосымша төленген капитал

	Шығарылған және айналысқа орналастырылған	мың теңге
Жай акциялар		
Номиналды құны 1,000,000 теңге болатын акциялар	35,712	35,712,000
Номиналды құны 4,812,500 теңге болатын акциялар	3,200	15,400,000
Номиналды құны 5,000,000 теңге болатын акциялар	2,000	10,000,000
Акционерлік капиталдың жиыны	**40,912**	**61,112,000**

Барлық жай акциялар Топтың таза активтерінің қалдық құнын бөлу кезінде бірдей кезектілікке ие.

2020 жылғы 30 маусымдағы және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шығаруға рұқсат етілген акциялардың жалпы саны 41,100 жай акцияны құрады.

Жай акциялар

Жай акцияларды ұстаушылар мезгіл-мезгіл жарияланған дивидендтерді алуға құқылы, сондай-ақ «бір акция - бір дауыс» ережесі негізінде Қор жиналыстарында дауыс беруге құқылы.

Дивидендтер

2020 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде Топ 2019 жылдың қорытындылары бойынша дивидендтер жарияламады және төлемеді. 2019 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде Топ 2018 жылдың қорытындылары бойынша 337,202 мың теңге немесе бір акция үшін 8,242.13 теңге сомасында дивидендтер төлеу туралы жариялады.

14 Шартты міндеттемелер

(а) Сақтандыру

Қазақстан Республикасында сақтандыру қызметтерінің нарығы даму сатысында, сондықтан басқа елдерде қолданылатын сақтандыру қорғаудың көптеген нысандары Қазақстанда әзірге қолжетімсіз. Топ ғимараттар мен жабдықты сақтандыруды, қызметті уақытша тоқтатуды немесе Топтың мүлкін пайдалану нәтижесінде немесе Топтың қызметіне қатысты өзге де жағдайларда келтірілген мүліктік немесе экологиялық залал бөлігінде үшінші тұлғалардың жауапкершілігіне қатысты толық көлемде жүзеге асырмады. Топ өз қызметін жеткілікті дәрежеде сақтандырмаған кезге дейін келтірілген залалдар немесе белгілі бір активтерді жоғалту Топтың қызметі мен қаржылық жағдайына елеулі теріс әсер етуі мүмкін тәуекелі бар.

(б) Сот талқылаулары

Нарықтағы әдеттегі қызметін жүзеге асыру барысында Топ әр түрлі заңды шағымдармен бетпе-бет келеді. Ағымдағы жылдың қаңтарында Қазақстандық халықаралық төреліктің төрелік құрамының шешіміне сәйкес Топтан «Bioline KZ» ЖШС пайдасына 460,348 мың теңге мөлшерінде берешек өндіріп алынды.

Ағымдағы жылдың мамыр айында Топ сот органының атына мемлекеттік бажды төлей отырып, Қазақстандық халықаралық төреліктің төрелік құрамы шешімінің күшін жою туралы, сондай-ақ қамтамасыз ету шараларын қабылдау және мемлекеттік бажды төлеу бөлігінде Топтың шығыстарын «Bioline KZ» ЖШС-ға жатқызу туралы қолдаухат жіберді.

2020 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша Топ өзінің есептілігінде 15,468 мың теңге сомасындағы сот шығындарын қоса алғанда, 475,816 мың теңге сомасындағы шартты міндеттемені таныды.

2020 жылғы шілдеде Топ бұрын «Астана Контракт» АҚ және «Paragon Development» ЖШС-ға тиесілі мүлік бойынша жер салығын төлеу қажеттігі туралы салық органының хабарламасын алды. Талап сомасы 61,252 мың теңгені құрайды және мүлікті мақсатсыз пайдалануға байланысты 2019 жылы жер салығының 10 есе жоғары базалық мөлшерлемесін білдіреді. Топ сот органдарына «Астана Контракт» АҚ жобасы бойынша жер салығын 10 еселенген мөлшерлеме бойынша төлеу қажеттігі туралы қойылған талаптардың заңдылығы тұрғысынан шағым жіберді.

2020 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша Топ салық органының талаптарын қанағаттандыру тәуекелін жоғары деп бағалайды және өзінің есептілігінде «Астана Контракт» АҚ-ның 2019 жылға және 2020 жылдың бірінші жартыжылдығына арналған жобасы бойынша жер салығы бойынша 10 есе жоғары базалық мөлшерлеме есебінен 100,000 мың теңге сомаға шартты міндеттемені таныды.

(в) Шартты салық міндеттемелері

Қазақстан Республикасының салық жүйесі салыстырмалы түрде жаңа бола отырып, заңнамалық нормалардың, ресми түсіндірулер мен сот шешімдерінің жиі өзгерістерімен сипатталады, көбінесе анық жазылмаған және қарама-қайшы келеді, бұл олардың ХҚЕС-қа сәйкес кірістерді, шығыстарды және қаржылық есептіліктің өзге де баптарын есепке алу тәртібіне қатысты пікірлерді қоса алғанда, әр түрлі салық органдарының әр түрлі түсіндіруіне жол береді.

Салықтар бойынша есептердің дұрыстығы ірі айыппұлдар салуға және өсімпұлдар есептеуге құқығы бар бірқатар реттеуші органдар тарапынан тексерілуге жатады. Есепті кезеңде салықтарды есептеудің дұрыстығы келесі күнтізбелік бес жыл ішінде тексерілуі мүмкін; алайда белгілі бір жағдайларда бұл мерзім ұлғаюы мүмкін.

Бұл мән-жайлар Қазақстан Республикасындағы салықтық тәуекелдердің басқа елдерге қарағанда әлдеқайда жоғары болуына алып келуі мүмкін. Топ басшылығы қолданыстағы қазақстандық салық заңнамасын, нормативтік талаптарды және сот шешімдерін өз түсінуіне сүйене отырып, басшылық салық міндеттемелері толық көлемде көрсетілген деп есептейді. Соған қарамастан, тиісті реттеуші органдар қолданыстағы салық заңнамасының ережелерін басқаша түсіндіруі мүмкін, бұл оларды түсіндіру заңды деп танылған жағдайда осы қаржылық есептілікке айтарлықтай әсер етуі мүмкін.

15 Байланысты тараптармен операциялар

(а) Бақылау қатынастары

Топтың жалғыз акционері «Бәйтерек» ұлттық басқарушы холдинг» АҚ
болып табылады. Топты түпкілікті бақылайтын тарап Қазақстан Республикасының Үкіметі болып табылады.

Топтың жалғыз акционері ашық қолжетімділікте шоғырландырылған қаржылық ақпаратты ұсынады.

(б) Директорлар кеңесі мен Басқарма мүшелерінің қатысуымен жасалатын операциялар

2020 жылғы 30 маусымда және 2019 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айдағы «Жалпы шаруашылық және әкімшілік шығыстар» бабына енгізілген сыйақының жалпы мөлшері келесі тәсілмен ұсынылуы мүмкін:

мың теңге	**Аудиттелмеген 2019 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айға**	**Аудиттелмеген 2019 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айға**
Директорлар кеңесінің мүшелері	10,577	4,583
Басқарма мүшелері	43,809	101,050
	54,386	**105,633**

(в) Өзге байланысты тараптардың қатысуымен жасалатын операциялар

Өзге байланысты тараптар ұлттық компаниялар мен холдингтерді қоса алғанда, бас компанияның бақылауындағы кәсіпорындарды және Қазақстан Республикасының Үкіметі бақылайтын өзге кәсіпорындарды қамтиды.

Үкіметке байланысты кәсіпорындармен операциялар

Топ Қазақстан Республикасы Үкіметінің бақылауындағы бірқатар кәсіпорындармен жұмыс істейді. Топ Қазақстан Республикасының Үкіметімен байланысты кәсіпорындармен операциялар бойынша оңайлатылған ашуды ұсынуға мүмкіндік беретін «Байланысты тараптар» ХҚЕС (IAS) 24 ұсынатын босатуды қолданады.

2020 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған аралық қысқартылған есепке енгізілген және басқа да байланысты тараптармен операциялар бойынша 2020 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айдағы пайда немесе шығын және өзге де жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған аралық қысқартылған есепке енгізілген шоттар бойынша қалдықтар мен сомалар:

	Бас компанияның басқа еншілес кәсіпорындары		**Қазақстан Республика Үкіметі бақылайтын кәсіпорындар**		
мың теңге (аудиттелмеген)	**мың теңге**	**Орташа сыйақы мөлшерлемесі**	**мың теңге**	**Орташа сыйақы мөлшерлемесі**	**Жиыны**
2020 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған аралық қысқартылған есеп					
АКТИВТЕР					
Банктердегі шоттар мен депозиттер	10,191,250	9%	-	-	10,191,250
Инвестициялық бағалы қағаздар өзгерістері өзге жиынтық кіріс көрсетілетін, әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	-	-	3,032,097	5,4%	3,032,097
Амортизациялық құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	8,647,916	4.125%	-	-	8,647,916
Ұзақ мерзімді дебиторлық берешек	-	-	6,343,159	-	6,343,159
Ағымдағы салық активтері	-	-	343,151	-	343,151
МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ					
Кредиттер және өзге қарыздар	23,784,248	-	-	-	23,784,248
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	-	-	1,617,762	-	1,617,762
Кепілдік бойынша міндеттеме	17,000,000	-	-	-	17,000,000
2020 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айдағы пайда немесе шығын және өзге туралы шоғырландырылған					
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалану арқылы есептелген пайыздық кірістер	633,280		282,832		916,112
Пайыздық шығыстар	(1,026,024)		-		(1,026,024)
Жалпы әкімшілік шығыстар	(60,570)		-		(60,570)
Бағамдық айырмадан түсетін таза пайда	41,007		-		41,007
Табыс салығы бойынша шығыс	-		(88,504)		(88,504)

2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ қауымдасқан кәсіпорынға инвестициялардың 665,591 мың теңге мөлшерінде құнсыздануын таныды. 2020 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша инвестицияның баланстық құны нөл теңгені құрады (2019 жылғы 31 желтоқсан: нөл теңге).

2020 жылғы 30 маусымдағы және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың бас компанияның еншілес кәсіпорны ҚДБ пайдасына «Orda Glass» ЖШС міндеттемелері бойынша шығарылған қаржылық кепілдік түріндегі 17,000,000 мың теңге мөлшерінде кредиттік сипаттағы шартты міндеттемелері бар.

2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепке енгізілген және басқа да байланысты тараптармен операциялар бойынша 2019 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айдағы пайда немесе шығын және өзге жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған аралық қысқартылған есепке енгізілген шоттар бойынша қалдықтар мен сомалар:

	Бас компанияның басқа еншілес кәсіпорындары		**Қазақстан Республика Үкіметі бақылайтын кәсіпорындар**		
мың теңге	**мың теңге**	**Орташа сыйақы мөлшер-лемесі**	**мың теңге**	**Орташа сыйақы мөлшер-лемесі**	**Жиыны**
2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржы жағдайы туралы шоғырландырылған есеп					
АКТИВТЕР					
Банктердегі шоттар мен депозиттер	10,191,250	9%	-	-	10,191,250
Инвестициялық бағалы қағаздар өзгерістері өзге жиынтық кіріс құрамында көрсетілетін, әділ құн бойынша бағаланатын	-	-	3,100,447	5.4%	3,100,447
Амортизациялық құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	8,188,150	4.125%	-	-	8,188,150
Ұзақ мерзімді дебиторлық берешек	-	-	6,154,385	-	6,154,385
Ағымдағы салық активтері	-	-	326,481	-	326,481
МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ					
Кредиттер және өзге қарыздар	22,346,686	-	-	-	22,346,686
Кейінге міндеттемелері	1,802,681	-	-	-	1,802,681
Кепілдік бойынша міндеттеме	17,000,000	-	-	-	17,000,000
2019 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай үшін пайда немесе шығын және өзге жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған аралық есеп					
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдана отырып есептелген пайыздық кірістер	617,917		279,531		897,448
Пайыздық шығыстар	(991,249)		-		(991,249)
Жалпы әкімшілік шығыстар	(60,570)		-		(60,570)
Бағамдық айырмадан түсетін таза пайда	40,088		-		40,088
Табыс салығы бойынша шығыс	-		(136,970)		(136,970)

16 Қаржылық активтер мен міндеттемелер: әділ құн және есептік жіктеулер

(а) Әділ құнды анықтау

Келесі кесте 2020 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша қаржы активтері мен міндеттемелерінің балансттық және әділ құнын көрсетеді:

мың теңге	Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша шығын	Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын	бағаланатын өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша	Жиыны баланстық құны	Әділ құны
(аудиттелмеген)					
Ақша қаражаты және оның баламалары	-	441,689	-	441,689	441,689
Банктердегі шоттар мен депозиттер	-	14,330,765	-	14,330,765	14,330,765
Өзгерістері өзге жиынтық кіріс құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	-	-	3,032,097	3,032,097	3,032,097
Өзгерістері пайданың немесе шығынның құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	1,249,992	-	-	1,249,992	1,249,992
Амортизациялық құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	-	8,647,916	-	8,647,916	9,016,460
Қарыздар бойынша талап ету құқықтары	-	1,475,717	-	1,475,717	1,475,717
Ұзақ мерзімді дебиторлық берешек	-	11,942,357	-	11,942,357	10,902,059
	1,249,992	**36,838,444**	**3,032,097**	**41,120,533**	**40,448,779**
Кредиттер және өзге қарыздар	-	23,784,248	-	23,784,248	20,446,293
	-	**23,784,248**	**-**	**23,784,248**	**20,446,293**

Келесі кесте 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржы активтері мен міндеттемелерінің баланстық және әділ құнын көрсетеді:

мың теңге	**Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша шығын**	**Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын**	**бағаланатын өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша**	**Жиыны баланстық құны**	**Әділ құны**
Ақша қаражаты және оның баламалары	-	1,327,535	-	1,327,535	1,327,535
Банктердегі шоттар мен депозиттер	-	11,507,424	-	11,507,424	11,507,424
Өзгерістері пайда немесе шығын құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	-	-	3,100,447	3,100,447	3,100,447
Өзгерістері пайда немесе шығын құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	1,133,193	-	-	1,133,193	1,133,193
Амортизациялық құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	-	8,188,150	-	8,188,150	8,282,059
Қарыздар бойынша талап ету құқықтары	-	1,490,288	-	1,490,288	1,490,288
Ұзақ мерзімді дебиторлық берешек	-	12,221,807	-	12,221,807	12,021,693
	1,133,193	**34,735,204**	**3,100,447**	**38,968,844**	**38,862,639**
Кредиттер және өзге қарыздар	-	22,346,686	-	22,346,686	20,806,166
	-	**22,346,686**	**-**	**22,346,686**	**20,806,166**

(б) Есептік жіктеулер және әділ құн

Барлық қаржы құралдарының әділ құнын бағалау 2020 жылғы 30 маусымдағы және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша олардың баланстық құнына шамамен тең.

Әділ құнды бағалау бағалау күніне нарыққа қатысушылар арасында ұйымдастырылған нарықта жүзеге асырылатын операция жағдайларында активті сату кезінде алынатын немесе міндеттемені беру кезінде төленетін бағаны айқындауға бағытталған.

Дегенмен, орын алып отырған белгісіздіктер мен бағалаудың субъективтілігіне байланысты әділ құн активтерді дереу сату немесе міндеттемелерді орындау жасалуы мүмкін құн ретінде қарастырылмауға тиіс.

Белсенді нарықтарда баға белгіленетін қаржы активтері мен міндеттемелерінің әділ құны нарықтық баға белгіленімдеріне немесе дилерлер бағасының баға белгіленімдеріне негізделген. Барлық басқа қаржы құралдары үшін Топ бағалау әдістерін пайдалана отырып, әділ құнды айқындайды.

Бағалау әдістерінің мақсаты ұйымдастырылған нарықта жүзеге асырылатын активті сату немесе бағалау күніне нарыққа қатысушылар арасында міндеттемелерді беру бойынша операция жүргізілетін бағаны көрсететін әділ құнды бағалау тәсіліне қол жеткізу болып табылады.

(в) Әділ құнды бағалау иерархиясы

2020 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша барлық қаржы активтері мен міндеттемелері әділ құнды бағалау иерархиясының 2-деңгейіне (2019 жылғы 31 желтоқсан: 2-деңгейге) жатқызылды, әділ құнды бағалау иерархиясының 3-деңгейіне жатқызылған қарыздар бойынша талап ету құқықтарын қоспағанда (2019 жылғы 31 желтоқсан: 3-деңгейге).

Группа оценивает справедливую стоимость с использованием следующей иерархии оценок справедливой стоимости, учитывающей существенность данных, используемых при формировании указанных оценок:

- 1-деңгей: Ұқсас қаржы құралдарына қатысты белсенді нарықтағы баға белгілеулер (түзетілмеген).
- 2-деңгей: 1-деңгейге қатысты баға белгілеулерден өзгеше, тікелей (яғни, баға белгілеулер) немесе жанама түрде (яғни, баға белгілеулерден алынған деректер) қолжетімді деректер. Осы санат пайдалана отырып бағаланатын құралдарды қамтиды: ұқсас құралдар үшін белсенді нарықтардағы нарықтық баға белгілеулер, белсенді ретінде қаралмайтын нарықтардағы ұқсас құралдар үшін нарықтық баға белгілеулер немесе барлық пайдаланылатын деректері тікелей немесе жанама бақыланатын нарықтық деректерге негізделетін бағалаудың өзге әдістері.
- 3-деңгей: қолжетімді емес деректер. Бұл санат бақыланатын нарықтық деректерге негізделмеген ақпаратты пайдалана отырып бағаланатын құралдарды қамтиды, мұндай бақыланбайтын деректер құралды бағалауға елеулі әсер етеді. Осы санат оларға қатысты құралдар арасындағы айырмашылықты көрсету үшін елеулі қадағаланбайтын түзетулерді немесе пайымдауларды пайдалану талап етілетін ұқсас құралдар үшін баға белгілеу негізінде бағаланатын құралдарды қамтиды.

17 Тәуекелдерді басқару

Қаржы құралдарын пайдалану кезінде Қор мынадай тәуекелдерге ұшырайды:

- кредиттік тәуекел;
- өтімділік тәуекелі;

- нарық тәуекелі;
- валюталық тәуекел;
- баға тәуекелі.

(a) Тәуекелдерді басқарудың негізгі қағидаттары

Тәуекелдерді басқарудың пәрменді және тиімді саясатын қамтамасыз ету үшін Топ негізгі мақсаты топты бар тәуекелдерден қорғау және оған жоспарланған көрсеткіштерге қол жеткізуге мүмкіндік беру болып табылатын тәуекелдерді басқарудың негізгі қағидаттарын айқындады.

Талап ету құқықтарының құнсыздануын бағалау кезіндегі негізгі жол берулер мен пайымдаулар

Топ талап ету құқықтары бойынша болашақ ақша қаражатының ағындарын талдау негізінде талап ету құқықтарының күтілетін кредиттік шығындарына арналған резерв мөлшерін бағалайды, олар бірінші кезекте кепілге қойылған мүлікті сату нәтижелеріне негізделген.

Талап ету құқықтарының күтілетін кредиттік шығындарына резерв мөлшерін айқындау кезінде басшылық мынадай жол берулер жасады:

- қамтамасыз етуді сатудан түскен түсімдерді алу кезіндегі кідіріс 54 айды құрайды, мерзім 5 жылдан 4.5 жылға дейін азайтылды, бұл кепіл мүлкінің келтірілген құнының ұлғаюына әкеп соқты (2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша мүлікті өткізу мерзімдерін талдау негізінде қолда бар кепіл мүлкін сатудан түскен қаражат орта есеппен 60 ай ішінде түседі деген қорытынды жасалды).

Талап ету құқықтары бойынша, бірқатар активтер бойынша кепілдік мүлікті бағалау күнінен бастап кезең 1 жылдан астам уақытты құрайды, өйткені мүлікті бағалауды «Атқарушылық іс жүргізу және сот орындаушыларының мәртебесі туралы» ҚР Заңының 68-бабына сәйкес атқарушылық іс жүргізу шеңберінде сот орындаушысы жүргізуі тиіс.

Қор активтеріне мониторинг жүргізу қызметі COVID-19 пандемиясының ауыл шаруашылығы мақсатындағы активтерге әсеріне талдау жүргізді, оның нәтижелері бойынша тәуелсіз бағалаушының қорытындысына сәйкес осы активтердің нарықтық құнын 6.3%-ға азайту қажеттілігі туралы қорытынды жасалды.

Сондай-ақ, COVID-19 пандемиясының әсерін бағалау шеңберінде Қордың активтерге мониторинг жүргізу қызметі басқа жобалар бойынша 2020 жылдың бірінші жартыжылдығының соңындағы жылжымайтын мүлік нарығындағы қалыптасқан баға конъюнктурасына сәйкес кепіл мүлкінің құнын салыстырмалы әдіспен бағалауды жүргізді.

Ұзақ мерзімді дебиторлық берешектің құнсыздануын бағалау кезіндегі негізгі жол берулер мен пайымдаулар

Топ Standard&Poor's деректері бойынша (1981 және 2019 жылдар аралығындағы уақыт кезеңіндегі PD орташаланған тарихи мәндері) қарыз алушылардың тиісті кредиттік рейтингтері үшін дефолт ықтималдығының коэффициенттері бойынша сыртқы зерттеулер негізінде ұзақ мерзімді дебиторлық берешек бойынша күтілетін кредиттік шығындар резервінің мөлшерін дефолттар туралы жеткілікті ішкі тарихи (Қорда жинақталған) ақпараттың болмауына байланысты бағалайды.

Үшінші сатыдағы активтер үшін (құнсызданған/дефолтты) резервтің мөлшері кепілдегі мүлікті сатудан түсетін ақша қаражатының болашақ ағындарын талдау негізінде белгіленеді.

Күтілетін кредиттік шығындарға резерв мөлшерін айқындау кезінде басшылық мынадай жол берулер жасады:

- COVID-19 пандемиясының әсерін есепке алу мақсатында кредиттік тәуекел кезеңдері бойынша бөлу қаржылық есептілікті талдау және экономикалық ахуалдағы өзгерістердің олардың Қаржы-шаруашылық қызметіне әсер ету дәрежесін бағалау бойынша контрагент-кәсіпорындарға сұрау жүргізу негізінде жүргізілді;

- Басшылық ықтимал кредиттік шығындарды бағалау үшін қолданылатын PD және LGD коэффициенттері осы активтер бойынша кредиттік тәуекелдерді толық көрсетеді деп санайды, себебі контрагенттерге берілген ішкі рейтингтер коронавирустық пандемияның әсерін және экономикадағы ілеспе өзгерістерді ескерді.

Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтерді өткізудің таза бағасын бағалау кезіндегі негізгі жол берулер мен пайымдаулар

2020 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша сатуға арналған ұзақ мерзімді активтердің әділ құнының өзгеруін бағалау мақсаттары үшін басшылық мынадай жол берулерді пайдаланады:

- бағалау үшін табысты әдіс қолданылған активтер (өндірістік кешендер) үшін COVID-19 пандемиясының осы активтердің құнына әсеріне талдау жүргізілді. Бағалау кезінде болжамды макроэкономикалық көрсеткіштер, саладағы, өткізу нарықтарындағы ахуалға әсері талданды, қаралатын активтер бойынша кірістердің, шығыстардың және ақша ағындары қозғалысының болжамдарына түзету жүргізілді;
- бағалау үшін салыстырмалы әдіс қолданылған активтер үшін Қор қызметкерлері 2020 жылғы бірінші жартыжылдықтың соңында жылжымайтын мүлік нарығындағы қалыптасқан баға конъюнктурасына сәйкес қайта бағалау жүргізді, бірқатар активтер бойынша пандемия салдарынан нарықтық құнның айтарлықтай төмендеуі байқалды;
- пандемияның сатуға арналған ұзақ мерзімді активтердің құнына әсерін өткізілген стресс-тестілеу нәтижелері бойынша активтердің әділ құнының баланстық құннан едәуір асып кетуіне байланысты басшылық 2020 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша активтердің құнын түзету қажеттілігінің жоқтығы туралы қорытындыға келді.

(б) Валюталық тәуекел

Топтың АҚШ долларымен көрсетілген кейбір активтері мен міндеттемелері бар.

Валюталық тәуекел - бұл валюталардың айырбастау бағамдарының өзгеруі салдарынан қаржы құралы бойынша әділ құнның немесе ақша қаражатының болашақ ағындарының өзгеру тәуекелі.

2020 жылғы 30 маусымдағы және әне 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржы активтері
мен міндеттемелерінің валюта бөлінісіндегі құрылымы:

мың теңге	**Аудиттелмеген 30 2020 жылғы маусым**	**31 2019 желтоқсан**
АКТИВТЕР		
Ақша қаражаты және оның баламалары	12	1,045,135
Банктердегі шоттар мен депозиттер	1,283,878	-
Амортизациялық құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	8,647,916	8,188,150
МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ		
Кредиттер және өзге қарыздар	(8,644,102)	(8,187,426)
Таза танылған позициялар	**1,287,704**	**1,045,859**

2020 жылғы 30 маусымдағы және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша көрсетілген валюталарға қатысты теңге бағамының төмендеуі төменде көрсетілген сомаларға меншікті капитал мен пайданы немесе залалды төмендетер еді. Бұл талдау салықтарды шегергенде жүргізілді және Топтың көзқарасы бойынша есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша негізді түрде мүмкін болып табылатын валюта бағамдарының өзгеруіне негізделген. Талдау кезінде барлық басқа айнымалылар, соның ішінде пайыздық мөлшерлемелер өзгеріссіз қалады деп болжалды.

Жыл ішінде шетел валюталарының келесі негізгі айырбастау бағамдары қолданылды:

теңгемен	**Валюта айырбастаудың орташа бағамы**		**«Спот» айырбас бағамы есепті күні**	
	2020 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай үшін аудиттелмеген	**2019 ж.**	**2020 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай үшін аудиттелмеген**	**2019 ж.**
1 АҚШ доллары	404.59	382.87	403.83	382.59

мың теңге (аудиттелмеген)	**Бағамның 20% нығаюы**		**Бағамның 20% әлсіреуі**	
30 2020 жылғы маусым	**Меншікті капитал**	**Пайда немесе шығын**	**Меншікті капитал**	**Пайда немесе шығын**
АҚШ долл.	206,033	206,033	(206,033)	(206,033)
31 2019 жылғы желтоқсан	**Бағамның 10% нығаюы**		**Бағамның 20% әлсіреуі**	
	Меншікті капитал	**Пайда немесе шығын**	**Меншікті капитал**	**Пайда немесе шығын**
АҚШ долл.	83,669	83,669	(83,669)	(83,669)

2020 жылғы 30 маусымдағы және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бұрын аударылған валюталарға қатысты теңге бағамының өсуі барлық басқа айнымалылар өзгеріссіз қалған жағдайда кері әсерін тигізер еді.